

Full diocesà

16 de juliol del 2017

p4 –Restaurat el claustre de l'Estany

p5 –El pròxim Aplec de l'Esperit, a Tortosa

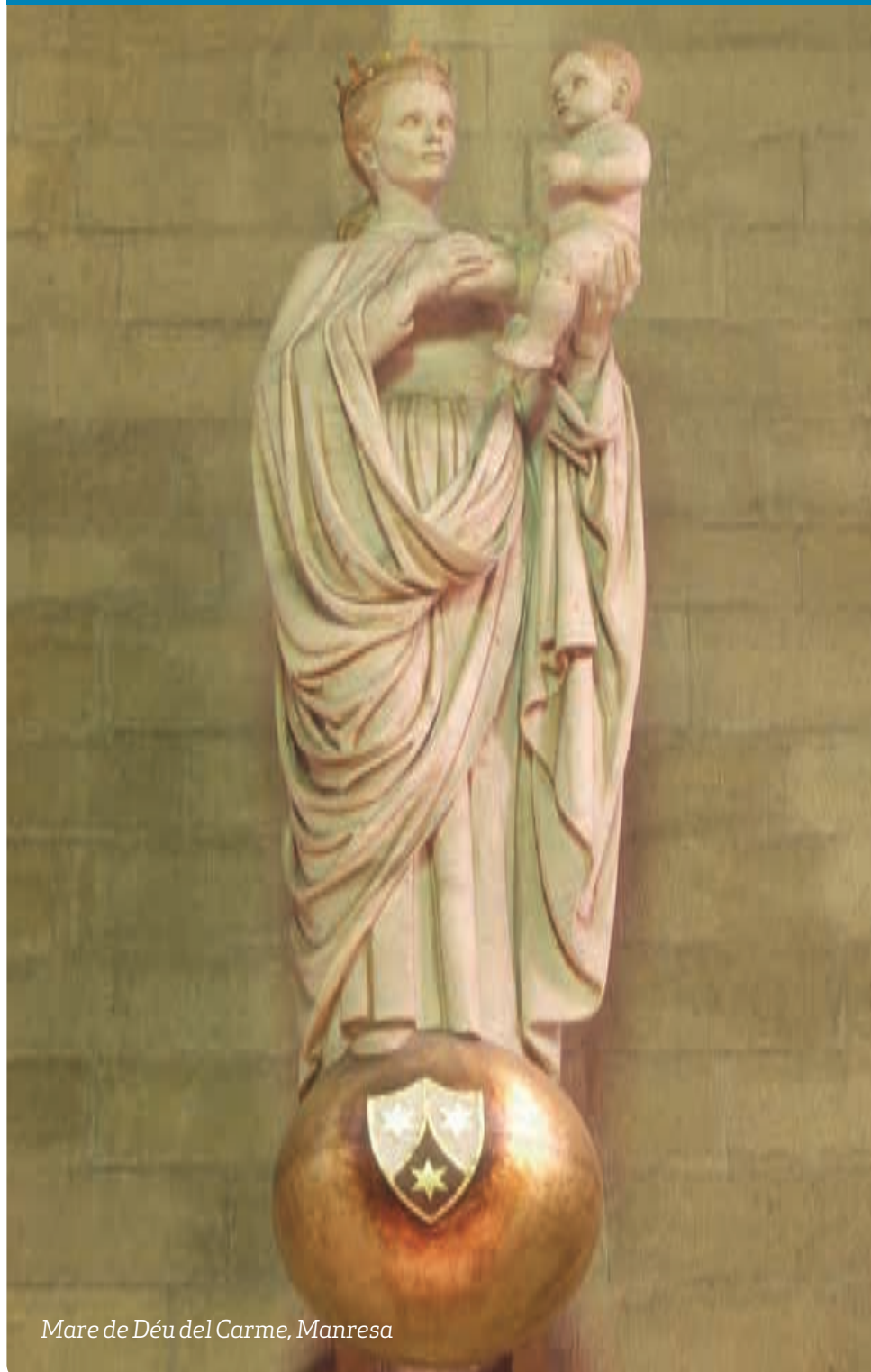
La Mare de Déu del Carme

La devoció a la Mare de Déu del Carme té un origen molt llunyà, que es remunta al segle XIII, quan, procedents del Mont Carmel, arribaren a Europa, juntament amb els croats, els primers frares carmelites. L'any 1245 aquests frares foren aprovats pel papa Innocenci IV.

La devoció a la Mare de Déu del Carme, invocada com a patrona per la gent de mar, pescadors i mariners sobretot, actualment és una de les advocacions marianes més populars i més esteses en tota la cristiandat, ja que, segons la promesa de la Mare de Déu feta a sant Simó Stock el dia 16 de juliol de 1251, aquells fidels cristians que portin l'escapulari del Carme i que s'encomanin diàriament a la Mare de Déu, aquesta els alliberarà de les penes del purgatori, puix que els dissabtes hi acudirà a rescatar-los.

Aquesta promesa de la Mare de Déu fou confirmada posteriorment per la butlla *Sabatina* signada el dia 3 de març de 1322 pel papa Joan XXII.

Atesa la llarga presència dels frares carmelites a la Barcelona del Raval, amb el carrer principal que duu el nom de carrer del Carme, se celebrava el dia 16 de juliol per la Mare de Déu del Carme la festa major del Raval. (Continua a la pàgina 6.)

Mare de Déu del Carme, Manresa

«Una part caigué a la terra bona i donà fruit: o cent, o seixanta, o trenta»

Diumenge XV durant l'any / Cicle A

Lectura del llibre d'Isaïes

Diu el Senyor: «Així com la pluja i la neu cauen del cel i no hi tornen, sinó que amaren la terra, la fecunden i la fan germinar fins que dóna el gra per a la sembra i el pa per a menjar, així serà la paraula que surt dels meus llavis: no tornarà infecunda, sense haver fet el que jo volia i haver complert la missió que jo li havia confiat.»
(55, 10-11)

Salm responsorial

La llavor caigué en bona terra i donà fruit.
(Salm 64)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, jo penso que els sofriments del món present no són res comparats amb la felicitat de la glòria que més tard s'ha de revelar en nosaltres. Perquè tot l'univers creat està atent, esperant que es reveli d'una vegada la glorificació dels fills de Déu. L'univers creat s'ha trobat sotmès a una situació absurda no perquè ell ho hagi volgut, sinó que un altre l'hi ha sotmès, donant-li, però, l'esperança que un dia serà alliberat de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada, per obtenir la llibertat, que és la glorificació dels fills de Déu. Sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors com la mare quan infant. Però no és ell tot sol. També nosaltres, els qui ja posseïm l'Esperit com a primers fruits de la collita que vindrà, gemeguem igualment dins nostre, esperant l'hora que serem plenament fills, quan el nostre cos serà redimit.
(8, 18-23)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

Aquell dia, Jesús sortí de casa i s'assequé vora el llac. Era tanta la gent que es reuní entorn d'ell, que pujà a una barca i s'hi assequé. Tota la gent es quedà vora l'aigua i ell els parlà llargament en paràboles. Digué: «El sembrador va sortir a sembrar. Tot sembrant, una part de la llavor caigué arran del camí, vingueren els ocells i se la menjaren. Una part caigué en un terreny rocós, on hi havia poca terra. De seguida va néixer, ja que la terra era poc fonda, però com que no tenia arrels, quan sortí el sol, amb la calor s'assecà. Una part caigué entre els cards, però els cards van créixer

i l'ofegaren. Una part caigué a la terra bona i donà fruit: o cent, o seixanta, o trenta. Qui tingui orelles, que ho senti.»
(13, 1-23)

«L'univers creat s'ha trobat sotmès a una situació absurda no perquè ell ho hagi volgut, sinó que un altre l'hi ha sotmès, donant-li, però, l'esperança que un dia serà alliberat de l'esclavatge»

Sembrar amb confiança i esperança

Jean Hakolimana, prev.

La imatge del sembrador que empra l'evangeli d'aquest diumenge és la millor metàfora per al camí de la fe. La vida del sembrador es resumeix en el seu gest repetitiu, any rere any, de llançar en terra allò que té assegurat (les llavors), amb l'esperança d'un resultat positiu, però no assegurat (la collita). Cada temporada es desfà lliurement d'allò que té, amb el propòsit d'un resultat nou i millorat. El sembrador del nostre evangeli encara va més enllà en aquesta invitació a la confiança. Fracassa amb bona part de la seva experiència sembradora. La vora del camí, el terreny rocós i els cards deixen la seva supervivència a dos passos del precipici. Només una quarta part de l'activitat cau en bona terra i li salva la temporada. L'Església de Déu que pelegrina per aquesta zona passa moments semblants.

Alguns de nosaltres estan cansats de veure com la vora del camí, el terreny rocós i els cards redueixen diàriament a zero el seu esforç evangelitzador. Altres tenen assumit que terra poc fonda i plantes sense arrels participen de la normalitat. L'evangelitzador de debò defuig del desànim i de la resignació complaent. Sembra sense cansar-se, sabent que el camp del Senyor no és redueix cards i terreny rocós, sinó que disposa també de racons de bona terra. Aquest és l'objecte de l'oració que ens proposa l'Església a les completes de dilluns: *Concediu, Senyor, als nostres cossos un descans tranquil i feu que la llavor que avui hem sembrat amb el treball quotidià germini en fruits de vida eterna.* El futur de la fe no es juga només a nivell de l'evangelització, sinó també en la fortalesa de l'esperança amb què ho fem.

La imatge

En l'imaginari més comú d'un sembrador es veu sembrant a grapats. Carregat alhora d'abundància al cabàs i de generositat a l'ànim, no plany l'esforç, si bé sap que no tot el gra esdevindrà llavor d'una planta nova. Però malgrat això, sembra. Sembrar a grapats és posar llavor sense plànyer.

Aquest ha de ser el capteniment d'un testimoni, d'un evangelitzador: plantar tothora, sense esperar el fruit.

El sembrador (1889). Van Gogh

Lit. hores: Setmana III

17 dilluns

— Sant Aleix, laic (s.V)
Èxode 1,8-14.22 / Salm 123 /
Mateu 10,34-11,1

18 dimarts

— Sant Frederic, bisbe (*838)
— Santa Marina, màrtir (s,II)
— Sant Arnau, abat (*641)
Èxode 2,1-15a / Salm 68 /
Mateu 10,20-24

19 dimecres

— Santa Justa i Santa Rufina, (*287)
— Sant Arseni, abat (*450)
Èxode 3,1-6.9-12 / Salm 102 /
Mateu 11,25-27

20 dijous

— Santa Margarida, màrtir (*275)
— Sant Elies, profeta (900a.C)
— Santa Lliberada, verge
Èxode 3,13-20 / Salm 104 /
Mateu 11,28-30

21 divendres

— Sant Llorenç de Bríndisi, (*1559-1619)
— Sant Daniel, profeta (629a.C)
Èxode 11,10-12,14 / Salm 115 /
Mateu 12,1-8

22 dissabte

— Santa Maria Magdalena
Càntic 3,1-4a / Salm 62 /
Joan 20,1.11-18

23 diumenge XVI de durant l'any / Cicle A

— Santa Brígida, (1302-1373)
— Sant Cassià, abat(c.360-c.433)
— Sant Apol·linar, bisbe i màrtir (s,II)
Saviesa 12,13.16-19 / Salm 86 /
Romans 8,26-27 / Mateu 13,24-43

Restaurat el claustre de Santa Maria de l'Estany

Redacció

El magnífic claustre romànic de Santa Maria de l'Estany torna a estar obert a les visites, després d'un procés de restauració que s'ha perllongat durant prop de sis mesos.

La intervenció ha tingut tres objectius. La restauració completa de la teulada ha estat el més important; feia anys que patia degoters, a causa d'una mala evacuació de les aigües pluvials. Ara s'ha creat una sola canal a la barbacana, que escup l'aigua mitjançant quatre gàrgoles, i s'ha refet la teulada sencera. La canal, de coure, millora també la integració visual de la teulada en el conjunt del claustre. D'altra banda, s'ha intervingut en les bases de les columnes de la galeria romànica. Les bases presenten una degradació important, i amb la intervenció, a part de la neteja i l'eliminació de sals, s'han consolidat les parts més exposades i s'han tancat esquerdes. La tercera gran obra ha estat la creació d'una escala que comunica el museu del monestir amb el sobreclaustre; d'aquesta manera el visitant podrà accedir a la galeria de sota teulada per veure des d'una altra perspectiva el claustre romànic.

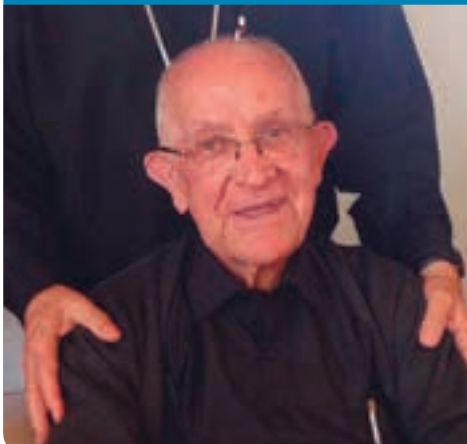

L'arquitecta Meritxell Inaraja va redactar el projecte executiu d'intervenció i n'ha dirigit les obres. El finançament dels 300.000 euros que ha costat, així com l'execució de les obres, ha anat a càrrec de l'empresa Cedinsa, en virtut d'un conveni de col.laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat.

Necrològica

Mn. Àngel Franquesa Burdó

Nascut a l'Estany, el dia 22 de juliol de 1927, va ser ordenat sacerdot el l'any 1954. Fou vicari de Sant Hipòlit de Voltregà (1954) i de Santa Maria d'Igualada (1955). Capellà de les Hospitalàries de la Santa Creu, a Santa Maria de Corcó, i ecònom de Sant Andreu de la Vola (1956), de Sant Bartomeu Sesgorgues (1959) i director de l'escola parroquial de Santa Maria de Corcó (1960).

Va ser nomenat regent de Sant Andreu d'Oristà i de Santa Maria de la Torre d'Oristà (1963) i rector de Sant Feliu Sasserra (2006) i de Sant Jaume d'Alboquers (2007). Fou arxiprest del Lluçanès (1990), entre altres càrrecs.

Durant cinquanta-quatre anys ha servit la parròquia d'Oristà, on descobrí la cripta romànica, impulsà el museu de la terrissa i on té una plaça dedicada.

Morí a Vic el propassat dia 17 a vuitanta-nou anys. Al cel sia.

XXX Curset d'Estiu: «Jesús, llum dels pobles»

Redacció

El 30è Curset d'Estiu tindrà lloc al Seminari de Vic els pròxims 18, 19 i 20 de juliol amb el lema, seguint el pla diocesà de pastoral, «Jesús, llum dels pobles».

Horari: De les 10 del matí a les 5 de la tarda, els dos primers dies, i fins al dinar el darrer. Hi ha la possibilitat de quedar-se a dinar al Seminari per un preu de 14,40 euros.

Inscripcions i informació:

tel. 938 832 655 i a/e registre@bisbatvic.com

Dimarts 18 de juliol: «1.500 anys de llum?»

Fem una mirada agraïda al passat: la presència de l'Església al nostre territori. En farem un primer tast, centrar-nos només en les aportacions de la diòcesi en l'art, l'arquitectura i la configuració d'una terra i en alguns exemples de la misericòrdia organitzada. Ens en parlaran Marc Sureda, Dani Font i Mn. Josep Maria Riba, amb la mirada posada en el congrés internacional Episcopus: *Església i societat en la Catalunya central*, que tindrà lloc al novembre.

Dimecres 19 de juliol: «Llum dels pobles? Reptes d'avui segons la *Laudato si'*»

Els grans reptes d'avui són molts. Per tal d'endinsar-nos-hi amb una mica més de profunditat n'hem escollit només un: la mirada de Déu al futur del nostre planeta i la responsabilitat dels creients a ser-hi fidels. Gaudirem d'un expert a nivell mundial, assessor del Sant Pare en la redacció de l'encíclica *Laudato si'*, Ramon Sans. És urgent que els preveres escoltem amb atenció les crides que el papa Francesc adreça en aquest text innovador. Tant de bo que les nostres parròquies fossin pioneres a aplicar mesures pràctiques que secundessin les indicacions del Sant Pare. Per això es parlarà d'una auditoria energètica al bisbat.

Dijous 20 de juliol: «Llum dels pobles»

Finalment, se'ns imposa una qüestió d'actualitat: quin és el lloc de l'Església en una societat secularitzada? La reflexió anirà a càrrec del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona, que ha treballat en aquest punt en àmbits tant nacionals com internacionals.

La Mare de Déu del Carme en la tradició popular

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

(Prové de la pàgina 1.) La festa del Carme, al Raval, fou explicada detalladament pel folklorista Aureli Capmany, el qual narrà els detalls de la celebració de la fira barcelonina de timbals i altres joguines que se situava en l'esmentat carrer del Carme, diada en què hi havia el costum barceloní de menjar pollastre amb samfaina.

Les festes de la Mare de Déu del Carme a les poblacions de Vic i Manresa foren també molt solemnes, i molt concorregudes, durant l'època medieval i moderna fins a la supressió dels convents l'any 1835.

Són molt nombrosos els miracles atribuïts a la poderosa intercessió de la Mare de Déu del Carme, tants, que el religiós carmelita fra Joan Àngel Serra féu estampar a la ciutat de Girona, a cura de l'impressor Narcís Oliva, el recull titulat *Llibre dels miracles de Ntra. Sra. del Carme*, on, entre altres coses, explica com en 1748 Pau Vaguer, de Barcelona, fou guarit de reumatisme per intercessió de la Maria Santíssima: «Trobat-se Pau Vaguer, Cirurgià del Col·legi de Barcelona, ja de molt temps postrat y com a tullit en lo llit per causa de un gran romatisme que de continuo lo tenia en clamors y sospirs, començà a implorar lo auxili de la Verge SSma. del Carme, de la qual era molt devot y portava lo seu S. Escapulari, y los de casa [seva] li digueren que avivás la fe, pues era aquell dia especial de la Verge SS. del Carme per ser lo segon diumenge de maig en que se fa la pomposa Professó del S. Escapulari. Al passar per devant de sa casa lo avisaren; [Pau Vaguer] avivá la sua devoció y esperança en que lo deslliuraria de aquell pesadíssim dolor. Lo viu

desitg de veurer a la Verge SS. lo esforçà a saltar del llit y acercar-se a la finestra quan, improvisadament, se sent libre y curat, per lo que, y desfent-se en tiernas llàgrimes, li doná repetidas grácias. Succehí als 12 maig 1748 y consta en el llibre de favors de N. Sra. del Carme» (*Llibre dels miracles*, pp. 239-240). Acompanyo aquesta nota històrica amb un gravat popular català de la Mare de Déu del Carme, que és una bella mostra de com aquesta iconografia mariana ha marcat el nostre art popular.

L'Aplec de l'Esperit 2018, a Tortosa

Els dies 19 i 20 de maig del 2018 la diòcesi de Tortosa (www.bisbattortosa.org) serà la seu del 12è Aplec de l'Esperit, la trobada interdiocesana de joves que se celebra des de l'any 1978, organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Joventut de Catalunya i Balears.

L'Aplec de l'Esperit 2018, amb el lema «Crist és la vida», durarà dos dies, com es feia en els primers Aplecs de l'Esperit.

La ciutat de Tortosa i el Delta de l'Ebre seran els escenaris d'aquest aplec on el riu, icona de la vida nova que ens dóna Jesucrist, serà el protagonista.

L'Aplec 2018 coincidirà amb el període previ de la celebració, a Roma, del Sínode de Bisbes que porta per títol «Els joves, la fe i el discerniment vocacional», convocat pel papa Francesc.

L'article

L'Everest com a símbol

Climent Forner, prev.

La vida sense ideals no val la pena de ser viscuda. Ara, quina mena d'ideals? Vaig pensar-hi una vegada més arran de la gesta heroica de dos alpinistes de casa nostra, Ferran Latorre i Kilian Jornet, que van coronar fa poc tots els cims de l'Everest, la muntanya més alta del món.

Sempre ha admirat els atletes —de qualsevol gènere i raça— que han batut rècords en els diversos camps competitiu: curses olímpiques, ciclisme, motorisme, natació, futbol, bàsquet, tennis, etc. (no em feu dir noms). Els admiro, repeteixo, no pas pels diners i la fama que guanyen, sinó per l'esforç que suposa la seva aventura, i si aquesta és col·lectiva, encara més, ja que demana mancomunitat d'il·lusió i de treball no sempre fàcil, sota la batuta dels respectius entrenadors. Llavors és quan me'ls prenc com a models a imitar dels grans ideals morals i espirituals, així com dels artístics, literaris, musicals, científics, socials, polítics, de tot tipus, que haurien de moure, inspirar i ennoblir la vida de les persones i de la humanitat en general.

Continuant amb el símbol alpinista, podríem dir que tots tenim el nostre Everest a escalar, més o menys elevat, segons la vocació o professió de cadascú. Ai d'aquell que arriba a vell i, ni en bé d'ell ni dels altres, encara no ha descobert el potencial de la seva personalitat. Quina frustració i quina pèrdua! Ell no ha sigut feliç ni n'ha fet els seus germans. Sí, perquè els humans som éssers essencialment socials, solidaris, no individualistes, talment les peces del nostre cos que, si no fossin solidàries malament, tal com ens recorda sant Pau en la seva Primera carta als Corintis referint-se al cos místic del Crist.

Sens dubte que per a nosaltres els cristians la figura de nostre Senyor Jesucrist, el Déu fet home —«el veritable Déu dels homes», que deia Pascal—, és el màxim dels exemples a imitar, l'ideal dels ideals, espiritualment parlant, sense desmerèixer altres líders espirituals, així com els nombrosos savis, artistes, literats, etc. d'ahir, d'avui i de sempre. D'on la immensa multitud de sants i santes que al llarg de la història han intentat de configurar-s'hi, com nosaltres els creients d'ara en hi hauríem de configurar deixant-nos modelar pel seu Esperit, aquest Esperit d'amor, de pau, de justícia, de compassió, de llibertat que ha estat difós en tots els cors de bona voluntat, en siguin o no conscients. Ah si tothom fes el seu Everest! No sols cadascú personalment, també els col·lectius dels pobles i de les nacions cridats a ser lliures i a realitzar-se en plenitud, quin somni més engrescador! El Regne de Déu, el veritable cim dels cims. No n'hi has pas cap altre de tan excels: ni LA MUNTANYA MÀGICA, de Thomas Mann.

El llibre

Martí Luter: monjo i reformador

Josep Castanyé

El número 143 de la col·lecció d'Emaús del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona va dedicat a la figura de Martí Luter, en el 500 aniversari de la reforma protestant.

Sota el títol *Martí Luter: monjo i reformador*, l'autor de l'opuscle és Josep Castanyé, sacerdot diocesà de Vic i professor durant molts anys de la Facultat de Teologia de Catalunya, bon coneixedor de la teologia protestant.

La figura de Luter ha marcat decisivament la història cristiana. Les 95 tesis sobre la porta de l'església del palau de Wittemberg són el símbol de l'inici d'una nova manera d'entendre la fe cristiana que va acabar produint una ruptura que encara patim.

Aquest llibre està escrit amb un profund coneixement del que Luter va ser i va significar.

La paternitat i la maternitat en el si de la família (i IV)

Romà Casanova, bisbe de Vic

Un meu company em narrava que, quan el seu pare tornava a casa després de la jornada del treball, sempre donava una abraçada a la seva esposa. I ell, ben petit, corria per posar-se enmig d'ells dos. Els fills volen ser estimats en l'amor del pare i de la mare. La paternitat i la maternitat en el si de la família té el seu fonament en l'amor matrimonial dels esposos. El sant Pare Francesc en *Amoris letitia* dedica el capítol quart a l'amor en el matrimoni (núms 90-164). Convido, en especial, els esposos cristians a fer-ne una lectura conjunta.

En la primera part d'aquest capítol, Francesc parla de l'amor autèntic, seguint l'himne de la caritat de Primera Corintis. Després reflexiona sobre la naturalesa de l'amor conjugal, que s'ha de manifestar i créixer com a tal. Un accent ben clar de la doctrina papal és la crida al diàleg en el si del matrimoni: «El diàleg és una forma privilegiada i indispensable de viure, expressar i madurar l'amor en la vida matrimonial i familiar» (AL, 136). Un apartat significatiu és el de la dimensió eròtica de l'amor, on cita sant Joan Pau II refusant que l'ensenyament de l'Església porti a «una negació del valor del sexe humà» o que simplement el toleri «per la necessitat mateixa de

la procreació». I conclou Francesc: «La dimensió eròtica de l'amor s'ha d'entendre com a do de Déu que embelleix el trobament dels esposos. Essent una passió sublimada per un amor que admira la dignitat de l'altre» (AL,152).

Amor matrimonial, amor de pare i mare, vet aquí la grandesa de la creació i providència de Déu a favor dels homes. «La mare, que empara l'infant amb la seva tendresa i compassió, l'ajuda a despertar la confiança, a experimentar que el món és un lloc bo que el rep, i això permet desenvolupar una autoestima que afavoreix la capacitat d'intimitat i l'empatia. La figura paterna, per altra banda, ajuda a percebre els límits de la realitat, i es caracteritza més aviat per l'orientació, per la sortida cap al món més ampli i desafiador, per la invitació a l'esforç i a la lluita. Un pare amb una clara i feliç identitat masculina, que al seu torn combini en el seu tracte amb la dona l'afecte i la protecció, és tan necessari com les cures maternals. Hi ha rols i tasques flexibles, que s'adaptin a les circumstàncies concretes de cada família, però la presència clara i ben definida de totes dues figures, femenina i masculina, crea l'àmbit més adient per a la maduració de l'infant» (AL, 178).

